

WOENSDAG

25 DECEMBER.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en **SCHOOLDIENST** van **BREDA**, in ervaring gekomen zijnde dat sedert eenigen tijd alhier ter stede heerschiende is de natuurlijke Kinderziekte.

Hebben het noodig geacht, om tot voorkoming der verdere besmetting dier ziekte, de ingezetenen, ten gevolge de bepalingen, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van den 18. April 1818 (*Staatsblad* N°. 20), te herinneren aan de navolgende verplichtingen, te weten:

Dat, zoodra de Kinderziekte zich in een huis openbaart, geen kinderen uit zoodanig huis, op eenige scholen hoegenaamd mogen worden gezonden of toegelaten, zoolang de besmetting duurt; zullende alle Ouders, Voogden of andere opzigt hebbenden, alsmede de Schoolhouders en Schoolhouders, ieder voor zooveel hun aangaat, voor de stipte uitvoering dezer bepaling moeten zorg dragen.

Dat, zoo haast de Kinderziekte zich in eenig huis openbaart, men verplicht is daarvan dadelijk aan de Plaatselijke Geneeskundige Commissie alhier kennis te geven, opdat de vereischte voorzorgen genomen worden tot voorkoming van verdere besmetting.

Dat men gedurende de ziekte de beroeking met bruinsteen, gewoon keukenzout en vitriool-zuur, ter zuivering van de besmette lucht, in geen geval zal verzuimen; terwijl bij onvermogen, zulks ten laste dezer Stad zal geschieden.

Dat het lijk van eenen aan de kinderziekte gestorvenen, ten spoedigste, uiterlijk binnen driemaal vierentwintig uren ter aarde zal moeten worden besteld.

Wordende de ingezetenen voorts aangemaand, om zich overeenkomstig het vorenstaande te gedragen, met informatie, dat de Kommissaris van Politie is gelast, om op de behoorlijke naarkoming toe te zien en te doen toezien.

23. December 1850.

DE ROY, v.

Ter ordonnantie van dezelve,
De Secretaris der Stad,
L. D. G. TEYCHINÉ.

Afgekondigd ter puije van het Raadhuis der Stad Breda, heden den 23. December 1850.

Mij present,

De Burgemeester der Stad Breda,
DE ROY.

FRANKRIJK.

PARIS, den 22sten December.

Den 19den hebben de afgevaardigden weder beraadslaagd over het voorstel van den heer *de Saint Priest*, tot het te keer gaan van den woekerhandel. Dit voorstel is alsnu, nadat eenige door de commissie voorgedragene wijzigingen waren goedgekeurd, aangenomen. Verder is de beraadslaging voortgezet over de wetsvoordragt, betreffende de hypotheek.

De zitting van Zaterdag was buitengewoon onstuimig, naar aanleiding van interpellatiën welke door den heer *Pascal Duprat* aan den Minister van Binnenlandsche Zaken werden gericht nopens het verlof geven tot het houden van loterijen van goudstaven, met het menschlievend doel om kolonisten naar Californië over te voeren; hij wilde weten, of de Regering door die vergunning de wet van 1836 niet overtreden had. Een aantal gemotiveerde dagorders werd achtereenvolgens voorgesteld, verscheiden van welke strekten om een blaam op de Regering te werpen. Een van den heer *de Bismarck*, dus luidende: «De meerderheid voldaan zijnde gaat over tot de orde van den dag;» verwekte verbazende opschudding in de zaal, en bereikende den voorsteller eene terugroeping tot de orde met censuur en uitsluiting voor den tijd van drie dagen. Ten slotte werd de volgende gemotiveerde dagorde met 375 tegen 232 stemmen goedgekeurd: «De Vergadering, in de zorg der Regering vertrouwend, gaat over tot de orde van den dag.»

Van eene Bonapartistische zijde wordt verzekerd, dat de uitgeweken democraten getracht hebben, een uitgebreid plan van zamenzwering te beplanen, en dat de prefectuur van politie alhier in het bezit is van bescheiden, waaruit blijkt, dat *Ledru Rollin* te Calais moest ontschepen, ten einde het noorden van Frankrijk op te ruijen. De sergeant *Rattier* moest zich naar Brest begeven, en de sergeant *Boisshot* naar Lyon. Men wil dit alles in verband brengen met de sporen van een komplot, dezer dagen in het zuiden des lands ontdekt.

In de nabijheid dezer hoofdstad is een geheim kruidmagazijn ontdekt. De eigenaar geeft voor, dat hij het kruid in zijn bezit had alleen met het oogmerk, om daarvan in steengroeven gebruik te maken.

— De bekende schrijver *Alexandre Dumas* is in staat van faillissement verklaard, te gelijkertijd met den heer *Doligny*, den directeur van het *Théâtre Historique* alhier.

— Bij een dekreet van het Zwitsersch gouvernement is bevolen dat de fransche vlugtelingen zich ten minste acht uren van de grenzen moesten verwijderen.

— In de zitting der Spaansche kamer van afgevaardigden van den 14den dezer, heeft de minister van finantien de begrooting voor het volgende jaar ingediend. Daarbij worden de gewone uitgaven geraamd op 1045 miljoen realen en de buitengewone uitgaven op 234 miljoen realen (264 $\frac{1}{2}$, en 59 $\frac{1}{2}$, miljoen franken), terwijl de middelen niet allen de gewone uitgaven zouden dekken, maar nog een batig slot van 41 miljoen realen zouden opleveren. Bij dezelfde gelegenheid heeft de minister aangekondigd, dat het gouvernement zich bezig houdt met de samenstelling van een ontwerp van wet tot regeling der staatsschuld, hetwelk nog in den loop der tegenwoordige zitting zal worden aangeboden.

Ter beurse waren genoteerd: 3 pCt. 57,65; 5 pCt. 95,50; Nap. r. 98,75; Rom. L. 76 $\frac{1}{2}$.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 22sten December.

De Pruisische *Staats-Courant* deelt mede, dat de heer *von Manteuffel* tot voorzitter van den raad en minister van buitenlandsche zaken, de heer *von Raumer* tot minister van eeredienst, en de heer *von Westphalen* tot minister van binnenlandsche zaken en landbouw benoemd is.

— De generaal *von Peucker* heeft de hoofden der tegenstand biedende partij in Kassel 48 uren tijd gegeven, zich te beraden, en hun verklaard, dat, indien zij zich binnen dien tijd niet voegen naar hetgeen men van hen verlangt, de executie der Keurvorstelijke verordeningen haren gang zal moeten gaan. Den 19den zou deze termijn verlopen zijn, en volgens het algemeen gerucht, zouden de Oostenrijksche of Beijersche troepen dien dag in Kassel moeten binnenrukken.

In den avond van den 19den waren de Beijersche of Bondstroepen Kassel tot op den afstand van eene kwart mijl genaderd, maar nog niet daar binnengerukt. Het gerechtshof van Rothenburg heeft zich onderworpen. In Kassel liepen onderscheiden geruchten, als, onder anderen, dat het oppergerechtshof, aldaar gevestigd, met den Pruisischen commissaris, generaal *von Peucker*, was overeengekomen, de Keurvorstelijke verordeningen, in afwachting van het besluit der conferentie van Dresden, uit te voeren, en dat de genoemde generaal, op die voorwaarden, pogingen bij den Oostenrijkschen commissaris, graaf *von Leiningen*, zou aanwenden, om dezen tot den terugtogt der executie-troepen te bewegen. Men voegt er echter bij, dat de bevolking in 't minst niet met dezen kaer der zaak was ingenomen.

— Het Weener dagblad van *Lloyd* berigt dat de Oostenrijksche gezant te St.-Petersburg, graaf *von Buol*, Oostenrijk bij de Dresdener conferentiën zal vertegenwoordigen; en dat de eerste minister vorst *von Schwarzenberg* zich derwaarts zal begeven om de opening der conferentiën bij te wonen.

— Na afloop der Dresdener conferentiën, van welke sommigen geene meerdere vrucht verwachten dan dat zij een overgang tot verdere diplomatieke pogingen tot ontkenning der ingewikkelde vraagstukken vormen, zullen, zegt men, de Oostenrijksche en Pruisische monarchen eene persoonlijke samenkomst houden, om de overige Deutsche Vorsten van de eerevolle vredelievende verstandhouding tusschen de beide Rijken te overtuigen. Ook wordt van eene groote samenkomst van verscheiden Deutsche Regenten gesproken, ja zelfs van een Europeisch Congres, naardien het treden van het gezamenlijk Oostenrijk in den Deutschen Bond en de mogelijke inbreuken op de soevereiniteit der kleinere Staten die Mogendheden welke de tractaten van 1815 gewaarborgd hebben tot bemoeijng met Duitschlands aangelegenheden zouden kunnen nopen.

— Graaf *Radetzky* is, na een verblijf van zes weken te Weenen, den 15den dezer naar Milaan teruggereisd. De adjudanten des Keizers en een groot aantal generaals deden hem uitgeleide aan het station van den spoorweg. Graaf *Gyal* wordt, als hij het opperbevel aan *Radetzky* overgedragen zal hebben, te Weenen verwacht.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 24sten December.

In de avondzitting van jl. Vrijdag heeft de Tweede Kamer de beraadslaging over de begrooting voor het depart. van Binnenl. Zaken voortgezet en wel van art. 5 tot en met art. 34, die alle, met of zonder discussie, aangenomen zijn. De Minister van Binnenl. Zaken heeft herhaaldelijk het

woord gevoerd. Hij heeft o. a. medegedeeld, dat met de Nederlandsche Rijspadweg-Maatschappij onderhandeld wordt over de aansluiting van dien weg aan het Pruisische Spoorwegnet, en dat, niettegenstaande den langzamen gang dier onderhandelingen met zoodanig ligchaam gewoonlijk hebben, de Regering zich vleit, binnen een niet zeer verwijderden tijd, aan de Kamer een daartoe betrekkelijk plan waartoe de medewerking der vertegenwoordiging noodig zou zijn, te kunnen voorleggen.

— In de ochtendzitting van Zaterdag zijn de beraadslagingen over de afzonderlijke artikelen van het Vde hoofdstuk der begrooting voortgezet.

Alleen art. 35, (verbetering der rivieren en onderhoud en herstelling van de rivierwerken, ad f 506,419), heeft genoegzaam de geheele discussie ingenomen. Het is ten slotte aangenomen, nadat de minister ter tegemoetkoming aan een amendement van den heer Dullert, had te kennen gegeven, dat hij nog niet dadelijk zal laten uitvoeren dat gedeelte van het plan der werken, dat strekt tot verruiming van den Ysselmond, zonder alvorens den Beneden-Yssel te hebben verruimd en verbeterd, door aanwending der som nu uitgetrokken voor den Boven-Yssel. Daarop heeft de heer Dullert, als volkomen hereikt hebbende het doel van zijn amendement, hetzelfde ingetrokken en is het art., gelijk hierboven gezegd, aangenomen met 60 tegen 3 stemmen.

Daarna hebben bij art. 49 de heeren Groen en Gevers breedvoerig over het onderwijs en de beoefening der wetenschappen hier te lande gesproken, een staat van kwijning en verval meenen te bespeuren en middelen tot verbetering en opluiking aan de hand gegeven.

— Zaterdag avond zijn de discussiën over het vijfde hoofdstuk voortgezet.

Al de artikelen van 49, waar des middags mede geëindigd werd, tot en met 86, zijn onveranderd aangenomen, doch op voorstel van den Heer Luyben is achter art. 62, een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Subsidie aan het Instituut voor doofstommen te St. Michiels-Gestel f 2000. Na vele woordenwisselingen is dat amendement aangenomen met 41 tegen 20 stemmen.

De heer Groen adstrueert zijn amendement op art. 87, strekkende om het aldaar uitgetrokken subsidie aan het Koninklijk Nederlandsch Instituut ad f 7500, en brengen op f 11,000. Na langdurige woordenwisselingen wordt het amendement verworpen met 37 tegen 25 stemmen.

Artt. 88—106 zijn achtervolgens aangenomen.

Op art. 106 ontwerpt de heer Wagenvoort zijn amendement, om de aldaar uitgetrokken som van f 157,600 voor premien, enz., aan de visscherij, te brengen op f 172,000.

De heeren Smit, Gevers, van Hasselt en Anemaet ondersteunen, en de heeren de Poortier, Westerhoff, Lotsy en de Minister van Binnenl. Zaken bestrijden het amendement dat wordt verworpen met 45 tegen 16 stemmen.

Daarna zijn de nog overige artikelen afgedaan. Kwart voor 3 ure in den ochtend, kwam het tot de stemming voor het geheele hoofdstuk, dat wordt aangenomen met 57 tegen 2 stemmen (zijnde de heeren van Hall en van Goltstein.)

— In de zitting van Maandag zijn de algemeene beraadslagingen aangevangen over Hoofdstuk XI (Koloniën). Schier al de groote vraagstukken, reeds in het verslag der Kamer ter sprake gekomen, zijn ook nu breedvoerig behandeld, en daaronder ook inzonderheid de plaats gehad hebbende vrachtvermindering van f 20, door de Handel-Maatschappij bepaald voor den overvoer van producten.

De heeren Sloet, Baud, Hofman en van Hall hebben dien maatregel afgekeurd, terwijl de heeren Sloet, van Hoevell en de Man den Minister daarvoor dank en hulde hebben toegebracht. De heeren Huguenin en Mackay hebben meer bepaaldelijk de quaestie der afschaffing van de slavernij reeds door de heeren van Hoevell en Sloet aangedrongen, tot een onderwerp van beschouwing gemaakt, en zich voor de afschaffing verklaard, in het belang der menscheit, in het doel van het Christendom.

Tusschen de heeren Baud en Sloet zijn woordenwisselingen ontstaan over publiciteit in Indische aangelegenheden, waartegen de eerste zich, op de wijze als door den heer Sloet geschied was, verklaard heeft, terwijl de heer Sloet zich als een voorstander daarvan heeft doen kennen.

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van gisteren is de heer Martens van Sevenhoven toegelaten, die thans het bewijs heeft overgelegd dat hij de bij de Grondwet gevorderde eeden in handen des Konings heeft afgelegd. Bij de Kamer is ingekomen een adres van den heer J. L. F. Waubert de Puiseau, daarbij het verlangen te kennen gevende om bij de benoeming van een griffier der Kamer in aanmerking te komen. Van de Tweede Kamer is op de gebruikelijke wijze ontvangen het wets-ontwerp tot vaststelling van het Vde hoofdstuk der begrooting voor 1851.

— Het ontwerp, tot amortisatie van schuld, over 1850, bevat de volgende bepalingen:

Art. 1. Art. 12 van de 1ste afdeling van het IXde hoofdstuk A der begrooting van Staats-uitgaven voor het dienstjaar 1850, vastgesteld bij de wet van 29 December 1849 (Staatsblad n°. 86), voor amortisatie van schuld, wordt verhoogd met 1,000,000, en alzoo gebragt op f 1,300,000; waardoor deze afdeling der begrooting wordt gebragt op f 36,959,843,83 en het geheele hoofdstuk op f 37,424,608,83.

Art. 2. De som van een millioen guldens, waarmede, volgens het voorgaande artikel, het IXde hoofdstuk der begrooting van het jaar 1850 is verhoogd, wordt in eens of bij gedeelten besteed tot inkoop van werkelijke schuld, rentende vier ten honderd.

Die inkoop zal plaats hebben ter beurze of bij openbare inschrijving aan den minst eischende.

Het kapitaal der verkregen schuld wordt van het grootboek afgeschreven.

Bij de memorie van toelichting verklaart de Minister van Financien,

dat, met inbegrip der aanzuivering van het tekort van 1848, bij de afrekening van de dienst van 1849, niet meer dan f 678,384 te kort zou komen.

Voor de dienst van 1850 hebben de middelen in elf maanden f 1,500,000 boven de raming opgebracht. Men mag dus die meerdere opbrengst over het geheele jaar veilig op dit bedrag stellen. Zulks geeft een overschot van f 800,000. Behalve dit is de bijdrage van het batig slot der koloniale administratie reeds tot f 7,200,000, en alzoo tot f 2,550,000 boven de raming, geklommen, en kan men nog eenig saldo verwachten.

In weerwil van de aangevraagde bijdrage voor het Haarlemmer-meer, zal de begrooting van uitgaven niet klimmen boven het bedrag der geraamde middelen. Men mag zich derhalve gelukwenschen met het uitzigt voor de loopende dienst.

Daar kunnen echter nog bezwaren opkomen, welke niet uit het oog mogen worden verloren. Deze zijn in de eerste plaats het verlies op de ingetrokken gouden munt. Van de alzoo ingewisselde som van f 49,790,970, is voor f 21,836,000 verkocht, en daarop f 244,446 verloren. Van het nog te verkoopen bedrag van ruim 27 millioen zal, bij den tegenwoordigen prijs van het goud, een in evenredigheid nog grooter verlies worden geleden, waarin door verhooging van de som, bij de wet van Mei 1850 daarvoor bestemd, op de loopende dienst zal behooren te worden voorzien. — Uit dien hoofde meent men zich tot een millioen voor de bedoelde vernietiging van schuld te moeten bepalen.

— Zijne Majesteit heeft bij onderscheidene besluiten goedgevonden:

1°. het pensioen te verleenen

aan den intendant der 1ste klasse C. A. van Haeften, onder toekenning tevens van den rang van hoofd-intendant;

aan de kapiteins-kwartiermeesters H. de Vogel en H. J. Thijs, respectievelijk bij het koloniaal werfdepôt en het 4de regiment infanterie, onder toekenning aan beiden van den rang van majoor.

2°. te benoemen:

bij de dienst der militaire intendance:

tot intendant der 1ste klasse den intendant der 2de klasse J. van Oosterhoudt;

tot intendanten van de tweede klasse de onder-intendanten van de 1ste klasse W. Craaij en S. T. Mulder;

tot onder-intendanten van de 1ste klasse: den majoor titulair F. V. von Wattenwyl, ook genaamd de Wattenwille, regiments-kwartiermeester bij het 6de regiment infanterie, en

den kapitein-kwartiermeester H. Hardenberg, van het regiment grenadiers en jagers.

tot onder-intendanten van de 2de klasse volgens ancienniteit, de adjunct-intendanten E. A. A. J. de Roij van Zuidewijn en J. van den Bosch;

bij het regiment grenadiers en jagers, tot kapitein-kwartiermeester volgens ancienniteit, den 1sten luitenant-kwartiermeester J. H. van Wely, van het regiment;

bij het 4de regiment infanterie, tot kapitein-kwartiermeester volgens ancienniteit den 1sten luitenant-kwartiermeester C. J. Swalmius van der Linden, van het 2de regiment vesting-artillerie;

bij het vijfde regiment infanterie, tot kapitein-kwartiermeester volgens ancienniteit, den 1sten luitenant-kwartiermeester D. C. Otken, van het bataillon mineurs en sappeurs;

bij het instructie-bataillon, tot kapitein-kwartiermeester, bij keuze: den 1sten luitenant-kwartiermeester J. C. N. van Hees, van den staf der infanterie, laatstelijk werkzaam bij het departement van Oorlog;

bij het 8ste regiment infanterie, tot 1sten luitenant-kwartiermeester volgens ancienniteit den 2den luitenant-kwartiermeester P. F. de Groot, van het korps;

bij het 1ste regiment vesting-artillerie, tot 1sten luitenant-kwartiermeester volgens ancienniteit den 2den luitenant-kwartiermeester A. Ophorst, van het 7de regiment infanterie;

bij den staf der infanterie, tot 1sten luitenant-kwartiermeester, bij keuze: den 2den luitenant-kwartiermeester C. C. E. d'Engelbronner, werkzaam bij het departement van Oorlog;

3°. te verplaatsen:

bij het koloniaal werfdepôt, als kapitein-kwartiermeester den onder-intendant der 2de klasse J. J. B. Kesman;

bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indië, den 2den luitenant C. J. R. List, van het 6de regiment infanterie.

— Bij besluit van den 6den December 1850, n°. 55, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

a. te benoemen tot ridders der 4de klasse van de Militaire Willemsorde, den controleur der 2de klasse bij het binnenlandsche bestuur te Palembang, J. F. R. S. van den Bossche, en van het wapen der infanterie in Oost-Indië den kapitein G. L. C. van Oudenborgh; den 1sten luitenant J. F. Dekker, den 2den luitenant E. E. J. de Patie, den sergeant J. Rietdijk Klinge, en den korporaal J. van der Veen;

b. eervol te doen vermelden, bij afzonderlijke dag-order, zoo in Oost-Indië als hier te lande, den kapitein der infanterie L. J. M. Smets; G. T. A. de Kruijff; H. J. Doorschodt; en W. Heijmans; den (sedert overleden) 1sten luitenant der infanterie A. J. de Mellet; speciaal ter zake van zijn kloekmoedig gedrag bij de bestorming der versterkingen Pamatang-Tjerinh en Pamangilan; den (sedert gepensionneerden) 1sten luitenant der infanterie W. Beelaerts van Emmichoven; den 1sten luitenant der artillerie W. F. G. L. Boellaard; de 2de luitenant der infanterie A. H. Kress; H. G. D. Groossen en J. C. ten Ham; den sergeant der infanterie E. de Agé; de korporaals der infanterie D. van Hees, en L. Schmidt; den hoornblazer P. Riemans; de flankeurs: A. Swalens; H. L. Bradt; H. G. B. Witthoff; J. H. Moitroux; J. van Leeuw; E. Verbeek, J. B. Steffen; en den kanonnier der 2de klasse J. de Bruin;

en zulks tot eervolle belooningen voor hunne gedragingen bij de in 1849 en in de eerste maanden dezes jaars plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen in het Palembangsche.

— Van de 1238 te Tilburg uitgebragte stemmen, ter vervanging van den heer Mr. J. A. Mutsaerts, als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, hebben zich vereenigd 603 op den heer Mr. P. Gouverneur, 454 op den heer Mr. L. A. Lightvelt, 83 op den heer Mr. C. Beens, terwijl de andere stemmen op verschillende personen verdeeld waren. Er zal tusschen de beide eerstgenoemde heeren eene herstemming moeten plaats hebben.

— Met deelneming verneemt men, dat H. M. onze geëerbiedigde Koningin zich sedert eenige dagen ongesteld bevindt, doch tevens, dat die onpasselijkheid niet is van een ernstigen aard, en dat er gegronde hoop bestaat, dat H. M. spoedig geheel hersteld zal zijn.

— Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, vergezeld van Hoogst-deszelfs adjudant, den majoor der artillerie E. von Löben Sels, heeft jl. Zaterdag de artillerie stapel- en constructie-magazijnen en werkplaatsen te Delft bezocht, en met de meeste nauwkeurigheid alles tot in de kleinste bijzonderheden gadeslagen, en zich daarbij met zijne bekende minzaamheid met den heer directeur en verdere officieren onderhouden.

— De onderhandelingen tusschen de Nederlandsche en Fransche regeringen over de handhaving van den eigendom van letter- en kunstvoortbrengselen, worden met ijver voortgezet, en men heeft alle reden om zich met eenen goeden uitslag daarvan te vleijen.

— Gedurende 1851 zullen, gelijk in de laatst voorgaande jaren, hoofd- en andere officieren des legers, voor zoover de dienst zal toelaten, in het genot van verlof kunnen worden gesteld op twee derden van het activiteits-tractement.

— Met Mei 1851 zullen geene andere garnizoens-veranderingen plaats hebben, dan eene verwisseling van het eerste regiment infanterie, thans in Zeeland, met het vijfde regiment infanterie, terwijl het derde regiment dragonders in den Haag door het tweede vervangen, en de bataillons te Delft en Woerden afgelost zullen worden.

— De Raad van administratie der Overijsselsche Kanalisatie-maatschappij heeft benoemd tot hoofd-ingenieur voor de uit te voeren werken, den heer L. van de Kastele, Rijks-ingenieur te Deventer, en tot adjuvanten de heeren T. J. Stieljes, te Zutphen en J. W. Bake, te Utrecht.

— Uit Haanlem wordt gemeld, dat men Donderdag avond in den omtrek dier stad, en wel bijzonder aan de Vogelzang, wederom ligten schokken van aardbeving waargenomen heeft, welke zich bij eenige herhalingen deden gevoelen; ook te Bannenbroek werd in eene herberg eene aan de zoldering hangende lamp merkbaar bewogen.

— Te Amsterdam heeft men eergisteren den geheelen dag zulk een zwaren mist gehad als de oudste lieden zich niet herinneren kunnen. Het was onmogelijk om op drie stappen voor zich uit te zien; de gaslantaars waren op zeer korten afstand of in het geheel niet of slechts als vonken zichtbaar. In weerwil van alle voorzorgen zijn dan ook een aantal menschen in het water geraakt en daarvan twee of meer verdrongen.

— Het provinciaal gerechtshof van dit gewest, heeft B. van de Laak te Haren, schuldig verklaard aan diefstal van een paard uit eene weide, en tot tentoonstelling en zes jaren tuchthuisstraf veroordeeld.

Genoemd gerechtshof heeft A. van der Loo uit Udenhout, schuldig verklaard aan het met geleider lage (veraderlijk) toebrengen van een slag en met een mes verwonden van een persoon, waardoor deze gedurende meer dan twintig dagen is verhinderd geweest zijne persoonlijke arbeid te verrigten en veroordeeld om op een schavot gedurende een half uur te worden tentoongesteld en tot confinement in een tuchthuis, gedurende den tijd van tien achtereenvolgende jaren, benevens in de kosten der procedure.

— De Pennsylvanische Akademie van schoone kunsten heeft onzen verdienstelijken schilder Breuhaus de Groot de uitgeschrevene premie van 200 dollars, voor eene ter mededinging opgezondene schilderij, toegekend.

Op de groote tentoonstelling te Londen zal onder anderen, door eenen werktuigkundige uit het graafschap Lancaster een verdeelmachine worden ingezonden, die het verschil van $\frac{1}{10,000}$ van een duim aangeeft, waardoor de herstelling van uiterst fijne balansen mogelijk gemaakt wordt. Voorts zal een bloemen-guirlande van 1851 voet, door de gezamenlijke bloemen-fabrikanten van Londen geleverd worden. — Twee reliëfs van 40 voet lang en 10 voet breed, zullen de stad en reede van Liverpool voorstellen, zoo als die zich in 1650 en 1850 vertoonden. — Uit Oostenrijk wordt eene schrijfmachine ingezonden, waardoor vijftig en meer vellen aan beide zijden gelijktijdig volgeschreven kunnen worden. Eene glasblazerij te Birmingham levert eene lamp-ballon, door eenen arbeider geblazen, van 62" — 26 1/2" diameter, waartoe 40 pond glas gebezigd is.

— Den 29sten November jl. is ter reede van Macao een Portugeesch fregat in de lucht gesprongen. Ter gelegenheid van den geboortedag der Koningin van Portugal, waren de officieren van een mede ter reede liggende schip, de Marion, van de Vereenigde Staten, aan boord van de Donna Maria genoodigd, om aldaar een feestmaal bij te wonen. Toen al de gasten versameld waren loste men de gebruikelijke eereschoten. Weinige oogenblikken later schijnt er brand ontstaan te zijn, althans het vaartuig sprong bijna terzelfde tijd met vreeselijke gedruisch in de lucht. Van het korps officieren en de overige equipage, ten getalle van 200 man, zijn er slechts vijftien door de Marion gered.

— De jongste berigten uit New-York hebben de boodschap van den President der Vereenigde Staten aangebragt, waarmede de zitting van het congres den 2den dezer geopend is. In dit stuk, hetwelk op verre na niet

zoo uitvoerig is als gewoonlijk, wordt na eenige voorloopige beschouwingen gezegd, dat de Unie in vrede met alle natien verkeert, en dat het land de zegeningen van den vrede in ruime mate geniet. Het verdrag met Engeland, tot aanleg van een kanaal tusschen de Atlantische en Stille zeeën, is bekrachtigd, maar over de bepaling van vrijhavens aan de beide uiteinden van dat kanaal en andere punten moet nog gehandeld worden. Met Brazilië is het voorgenomen verdrag nog niet gesloten. — De inkomsten hebben in het den 30sten Junij geëindigd jaar 47,421,748 en de uitgaven 43,002,168 dollars bedragen, en de openbare schuld is met 495,276 dollars verminderd. — De President noemt het heffen van regten op inkomende goederen, tot stijving der schatkist, een onbetwistbaar regt, maar spoort tevens tot het aanmoedigen van de nijverheid der eigene ingezetenen aan. Een hoog tarief kan niet bestendig zijn; de fabrikant behoeft gelijkmatigheid en bestendigheid, ten einde hem vertrouwen in te boezemen dat hij niet door plotselinge veranderingen ongelukkig gemaakt zal worden. — Naardien meer dan drie vierde gedeelten der inwoners van den landbouw leven, beveelt de President de oprigting van een bureau voor dien tak aan, ten einde aan dit middel van bestaan leiding en aanmoediging te geven. De aanhechting van Texas en de aanwinst van Californië en Nieuw-Mexico hebben de bevolking met 124,000 zielen vermeerderd. Eene vermeerdering van magt tot betoegeling der Indiaansche stammen die deze gewesten gedurig verontrusten, wordt ten sterkste aanbevolen, alsmede de oprigting van eene wijkplaats voor de oude en gebrekkige militairen, en de bevordering van groote openbare werken. De President verblijdt zich over den gelukkigen uitslag der genomen maatregelen wegens het vraagstuk der slavernij.

De berigten melden dat de boodschap van den President over het algemeen een zeer goeden indruk heeft gemaakt.

PROGRAMMA

DER

TIENDE TENTOONSTELLING

VAN HET GENOOTSCHAP VOOR

TUIN- EN LANDBOUW,

Dordrechtsche Flora,

TE DORDRECHT,

Toegankelijk op Zaterdag, Zondag en Maandag 22, 23 en 24 Maart 1851.

Art. 1. Alle Voortbrengselen, Werktuigen, enz., van en voor Tuin- en Landbouw, kunnen door de Leden van het Genootschap ter tentoonstelling worden ingezonden.

Art. 2. Ter gelegenheid dezer Tentoonstelling worden van wege het Genootschap en door eenige Leden Prijzen uitgelooft, waarnaar alle Leden kunnen mededingen volgens onderstaande bepalingen, en welke toegekend zullen worden door eene Commissie, daartoe door het Bestuur uit te noodigen.

Art. 3. De inlevering der voorwerpen aan het Lokaal der Tentoonstelling moet plaats hebben op Woensdag 19 Maart, tot des avonds zeven uren.

De terugname daarvan moet geschieden op Dingsdag 25 Maart, tusschen des morgens zes en des namiddags twaalf uren.

De voorwerpen zullen aan het Lokaal der Tentoonstelling door het Bestuur in ontvangst genomen en weder afgeleverd worden.

Alle kosten van vervoer tot en van het Lokaal zijn ten laste van den inzender.

Art. 4. Het Bestuur stelt zich verantwoordelijk voor vermissing of verwarring alleen van die voorwerpen, welke voorzien zijn van een aan hetzelfde bij de inlevering kenbaar gemaakt merk, waaruit echter door anderen de inzender niet kan herkend worden.

Art. 5. De Leden die voorwerpen wenschen ten toon te stellen, zullen daar van voor of op Dingsdag 18 Maart duidelijke naamlijsten vrachterij moeten toezenden aan den Secretaris.

Art. 6. Bij de namen der voorwerpen, die men naar eenen prijs verlangt te laten mededingen, moet zulks duidelijk worden omschreven.

Art. 7. De inzender van voorwerpen, die door een ander vervaardigd, gekweekt of verzorgd zijn, kan voor dezen, bij bekrooning, een getuifchrift van bekwaamheid en trouw aanvragen bij het Bestuur.

Art. 8. Indien aan het Bestuur mogt blijken dat een bekroonde door bedriegelijke verklaringen, of wat het zij, het Bestuur of de Commissie van beoordeeling heeft misleid, zal de hem toegewezen prijs niet worden afgegeven.

Art. 9.

OPENGESTELDE MEDEDINGINGEN EN DAAROP UITGELOOFDE PRIJZEN (1).

I. TUINBOUW.

A. GROENTEN, WORTELGEWASSEN, VRUCHTEN, ENZ.

(Van n°. 1 tot n°. 4 wordt bij iedere partij verlangd eene verklaring, dat de ter mededinging ingezonden voorwerpen voor rekening van den inzender, en door of onder toezigt van hem of van zijnen tuinier zijn gekweekt.)

Alle wortelgewassen en afgesneden groenten en vruchten zullen in gespoelde schalen of mandjes moeten ingeleverd worden.)

N°. 1. Verzameling vervoegde en overgehouden Groenten en Vruchten G. M., Z. V. M., gegeven door het Lid Mr. J. E. B. L. MARITZ, Z. M., gegeven door het Lid F. VAN WAGENINGEN, en B. M.

(1) De bekroonden kunnen des verkiezende in plaats der Medailles de waarde daarvan in geld bekomen, als voor de Gouden Medaille (G. M.) f 50, de Zilveren Vergulde (Z. V. M.) f 7, de zilveren (Z. M.) f 5 en de Bronzen Medaille (B. M.) f 2. Hiervan moeten zij op de naamlijsten der voorwerpen reeds melding maken.

(De Commissie van beoordeeling zal hoofdzakelijk te letten hebben op voortreffelijkheid van teelt en verzorging, veelvuldige verscheidenheid, fijnheid van soorten en volkomen wasdom. De vervroegde vruchten kunnen aan de plant geleverd worden.)

2. Aardbesiesoorten, vooral voor vervroeging geschikt; van iedere soort minstens 2 planten met rijpe vruchten Z. M., gegeven door het Lid J. STAATS VRIESDORP.

3. Wijngaard in pot gekweekt, met gezette vruchten Z. M., gegeven door het Lid J. SCHOUTEN JR.

(De graad van wasdom der vrucht zal in aanmerking komen.)

4. Tros rijpe vervroegde druiven Z. M., gegeven door het Lid Mr. J. E. B. L. MARITZ.

B. BLOEM- EN SIERGEWASSEN.

VOOR HANDELDRIJVENDE KWEKKERS

5. Verzameling van 30 verschillende bloeiende en onbloeiende gewassen G. M., gegeven door Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN; Z. V. M. en f 20, Z. M. en f 15, en Z. M., gegeven door het Lid F. VAN DER ELST.

(De beoordeelingen zullen te letten hebben op schoone kweeking, grootte en waarde van exemplaren, bloemrijkheid of zeldzaamheid.

Camellia's, Rhododendrum's, Erica's, Correa's en zoodanige worden ook in deze verzameling toegelaten, doch van ieder niet meer dan hoogstens 7 goed uiteenlopende verscheidenheden.)

Nº 6. Verzameling van Camellia japonica; 15 stuks, uitmuntende door verscheidenheid, grootte van exemplaren, bloemrijkheid en schoone kweeking Z. V. M., gegeven door Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN, Z. M., gegeven door het Lid Mr. P. BLUSSÉ VAN OUD-ALBLAS, en B. M.

7. Verzameling van Rhododendrum arboreum; 15 stuks, uitmuntende als boven, Z. V. M., gegeven door het Lid J. SCHOUTEN, JR., en Z. M., gegeven door het Lid B. VAN DER ELST VAN BLESKENS GRAAF.

8. Verzameling van Azelea indica; 15 stuks, uitmuntende als boven, Z. V. M., gegeven door het Lid Jhr. J. C. JANTZON VAN ERFFENTEN VAN CAPELLE, en Z. M., gegeven door het Lid Mr. P. BLUSSÉ VAN OUD-ALBLAS.

9. Verzameling van Begonia, bloeiende en onbloeiende, uitmuntende als boven, Z. M. gegeven door het Lid G. J. H. de Roo.

10. Verzameling van Erica en Epacris, uitmuntende als boven, Z. V. M., gegeven door een Lid, en Z. M., gegeven door het Lid de Wed. VAN DEN BRANDELER, geb. VRIESDORP.

11. Verzameling van Cineraria, uitmuntende als boven, Z. M., gegeven door een Lid.

12. Verzameling bloeiende en onbloeiende Nieuw-Hollandsche gewassen, uitmuntende als boven, Z. V. M., gegeven door een Lid, en Z. M., gegeven door het Lid O. B. DE KAT.

13. Verzameling van 25 groenblijvende heesters voor den vollen grond, uitmuntende door grootte van exemplaren en schakering van bladkleuren, Z. V. M., gegeven door het Lid O. B. DE KAT, en Z. M., gegeven door het Lid Mr. P. BLUSSÉ VAN OUD-ALBLAS.

(Gewassen, waarvan het slechts twijfelachtig is of zij hier te lande den winter kunnen doorstaan in de open lucht zonder bedekking, zullen door de Commissie van beoordeeling niet in aanmerking mogen genomen worden.)

14. Verzameling vollengronds gewassen in bloei, (heesters, vaste planten, bolgewassen, enz.) vervroegd en niet vervroegd, uitmuntende door verscheidenheid, kleur van soorten en goede behandeling, Z. V. M., gegeven door het Lid G. F. BARON THOR SCHWARTZENBERG EN HOENLANSBERG, en Z. M., gegeven door het Lid Mej. E. J. SCHOUTEN.

(De bepalingen van het vorige nummer zijn hier ook van toepassing.)

VOOR LIEFHEBBERS OF HUNNE TUINERS EN HORTULANI.

15. Verzameling van 20 bloeiende en onbloeiende gewassen, G. M., gegeven door Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN; Z. V. M., Z. M. gegeven door het Lid Jhr. D. R. GEVERS DEYNOUT, en B. M.

(De bepalingen van n°. 5 zijn hier ook van toepassing.)

16. Verzameling van Camellia Japonica; 10 stuks, uitmuntende door verscheidenheid, grootte van exemplaren, bloemrijkheid en schoone kweeking, Z. V. M., gegeven door Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN, en Z. M., gegeven door het Lid Mevr. de Wed. VAN DEN BRANDELER, geb. VRIESDORP.

17. Verzameling van Rhododendrum arboreum; 10 stuks, uitmuntende als boven, Z. V. M., gegeven door het Lid G. J. H. DE ROO, en Z. M., gegeven door het Lid J. STAATS VRIESDORP.

18. Verzameling van Azalea indica, 10 stuks, uitmuntende als boven, Z. V. M., en Z. M., gegeven door een Lid.

19. Verzameling van Begonia, bloeiende en onbloeiende, uitmuntende als boven, Z. M., gegeven door Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN.

20. Verzameling van Erica en Epacris, uitmuntende als boven, Z. V. M., gegeven door het Lid G. J. L. MARITZ VAN CRAIJENSTEIN, en Z. M., gegeven door het Lid H. MAASDAM.

21. Verzameling bloeiende en onbloeiende Nieuw-Hollandsche gewassen, uitmuntende als boven, Z. V. M., gegeven door het Lid H. V. MARITZ, en Z. M., gegeven door Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN.

22. Verzameling bloeiende Rozen, uitmuntende als boven, Z. M. gegeven door het Lid Mej. E. J. SCHOUTEN.

II. LANDBOUW.

23. Voortbrengselen, werktuigen, enz., van of voor Landbouw, 3 Z. M. en 3 B. M.

III. KUNSTVOORTBRENGSELEN.

24. Als Tuinsieraden, Vazen, Potten, Kunstmatige Bloemen en Vruchten, Kruid- Land- of Tuinbouwkundige Boek- of Plaatwerken, enz., 2 Z. M. en 2 B. M. Vastgesteld op de Vergadering van het Bestuur.

Dordrecht, 5 September 1850.

Mr. J. E. B. L. MARITZ, Voorzitter.
J. SCHOUTEN Jr., Secretaris.
O. B. DE KAT.
G. J. H. DE ROO.

Uitdeeling van Soep en Brandstoffen.

De Commissie ter uitdeeling van SOEP en BRANDSTOFFEN, op Maandag den 23. dezer met hare uitdeelingen een aanvang gemaakt hebbende, heeft de eer hare Stadgenooten te verwittigen, dat zij enkele kaartjes, regt gevende tot eene portie Soep, tegen den prijs van 10 Cents, verkrijgbaar heeft gesteld bij BROESE & COMP.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 23 December.

TARWE bij gerijven als voren: 130 R. Kleefsch f 250; 128 R. O. Rijn f 250. — De overige Artikelen zonder handel.

KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: in Sept. eerstk. 58 P. vl.

RAAPOLIE: op 6/w. f 36; Vlieg. f 35; 1 Dec. eerstk. f 34½; 1 Mei eerstk. f 35; 1 Sept., 1 Oct. en 1 Nov. eerstk. f 34½.

LIJNOLIE: op 6/w. f 34½; Vlieg. f 33½ à 1¼.

HENNEPOLIE: op 6/w. f 37½.

RAAPKOEKEN: per 1040 st., f 60 à 65. — LIJNKOEKEN: per 104 st., f 7½ à 11½.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

VAN DEN 24. DECEMBER 1850.

Het Nederl. Mudde Tarwe (Oude)	van f 0,00 tot f 0,00.
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	» » 7,10 » » 7,70.
Het dito dito Rogge	» » 5,55 » » 5,75.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» » 0,00 » » 3,70.
Het dito dito Boekweit	» » 0,00 » » 3,80.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	» » 0,15.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.	» » 0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.	» » 0,23½.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	» » 0,27.
Een Nederl. pond Tarwe-meel	» » 0,16.
Een dito pond grof Tarwe-meel	» » 0,15.
Een dito pond Boter	» » 0,55.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	f 0,00 tot f 2,30.
Het 1000 Eiken Telhout	» » 2,60.
Het 1000 Doef Hout	» » 2,00.
De kar Spaanders	» » 2,85.
De » Siroiken	» » 2,80.
De 100 Mutsaard	» » 3,50.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (23 December) waren de fondsen genoteerd: Ned. 2½ pCt. 56½/16, 57¼, 57½/16; 3 pCt. 66½/16, 67¼, 3/16; 4 pCt. 87¾, 8/8; O. Ind. Leen. 4 pCt. 87¼; Amst. Synd. 8¼ pCt. 88; Aand. Rijnspoorweg 90½; Ned. 2½ pCt. bij Rothschild 47, 4/16; Fr. Oblig. 3 pCt. 54¼, 7/8, 13/16; Spanje Ardoin 123/8, 1/2; dito van 510 p. st. 129/16, 11/16; dito Onbep. St. 123/16, 5/16; 3 pCt. 38¾, 39¼; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 33¾, 7/8; Coupons Ardoin 77/8, 15/16; Fr. Uitgest. 4; Portugezen te Londen 5 pCt. 35¼/16, 15/16, 7/8; dito 4 pCt. 35½/16, 5/8, 9/16; Rusland 5 pCt. 104¾, 105; dito 1828—29 103¾; Certif. 1831—33 94¼, 1/2; dito 4½ pCt. 93¾, 94; 4 pCt. bij Hope 87¼; Id. bij Sieglitz 86¼, 1/2; Certif. van Assign. 6 pCt. 64¼; Oostenr. Metall. 5 pCt. 71¼, 3/8; Nieuwe 2½ pCt. 37½, 15/16; Id. 5 pCt. 76¼, 3/8.

Advertentiën.

* * Bij BROESE & COMP., te Breda, zijn de volgende ALMA-NAKKEN voor 1851 verkrijgbaar:

Fisher's Drawing Room Scrap-Book, for 1851	f 12,00.
Aurora, jaarboekje	» 4,90.
Almanach de Gotha	» 2,40.
Holland, Almanak uitgegeven door Mr. J. van Lennep	» 3,90.
Vergeet mij niet, Muzen-Almanak	» 3,50.
Almanak voor het Schoone en Goede, onder redactie van A. L. G. Toussaint	» 1,80.
Dorcas, jaarboekje voor 1851. Uitgegeven ter oprigting van een fonds van weldadigheid	» 2,30.
Christelijke Volksalmanak	» 0,60.
Almanak voor Hollandsche Blijgeestigen	» 0,60.
Almanak voor gezellig onderhoud	» 0,35.
Almanak voor de jeugd, met gekleurde platen	» 1,40.
Idem met zwarte platen	» 0,90.
Almanak voor jonge lieden, proza en poëzij	» 0,60.
Miniatuur-Almanak	» 0,80.
Nederlandsche Volksalmanak	» 0,90.
Utrechtsche Volksalmanak	» 1,20.
Groninger Volksalmanak	» 0,75.
Almanak ter bevordering van Kennis en goeden Smaak	» 0,40.
Landhuishoudkundige Almanak ten dienste van Land- en Buitenman	» 0,80.
Almanak voor Kinderen	» 0,80.
Dames-almanak	» 0,50.
Almanak voor Landbouwers en Veehoeders	» 0,30.
Almanach comique, pittoresque, drolatique et charivarique	» 0,30.
Almanach prophétique, pittoresque et utile	» 0,30.
Almanach de France, publié par la société nationale	» 0,30.
La Science du Diable	» 0,30.
Almanach de l'illustration	» 0,40.
Almanach de la république française	» 0,30.
Almanach encyclopédique, récréatif et populaire	» 0,30.
Almanach impérial	» 0,30.
Almanach de Napoléon	» 0,30.
Agenda pour l'année 1851	» 0,80.